

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-177 - LA RONDA DEL MOIANÈS

1a Etapa : MOIÀ – DOLMEN DE SANTA MAGDALENA – SERRAMITJA

LA COMA – CAN REIXAC – CALDERS

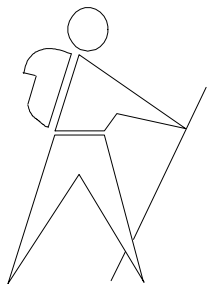
18 de desembre de 2011

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Moià. Esmorzar.	8 h 15 min
Sortida de la plaça del Colom.	8 h 45 min
Dolmen de Santa Magdalena. Reagrupament.	10 h 10 h 10 min
Punt 8,755 km. Reagrupament.	11 h 10 min 11 h 15 min
La Coma. Reagrupament.	11 h 50 min 12 h
Serra Tirolena. Reagrupament.	13 h 13 h 10 min
Calders. Final d'etapa.	14 h 15 min
Sortida cap a Moià.	14 h 20 min
Moià. Dinar.	14 h 30 min
Sortida cap a Vilanova i la Geltrú.	17 h
Vilanova i la Geltrú.	18 h 30 min

Notes.-

- ** Esmorzarem a Moià. En arribar a Calders l'autocar ens tornarà a Moià on dinarem; hi ha restaurants).
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (**Condicions meteorològiques**, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom**. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** El mòbil de la Secció de Senders és **680102567**. Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** aquest telèfon.
- ** Recordeu que cal estar federat per a poder participar a les sortides de la Secció de Sender
- ** Els vocals coordinadors de la sortida són **Isidre Poch i Ramon Casas**. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-177 - LA RONDA DEL MOIANÈS

1a Etapa : MOIÀ – DOLMEN DE SANTA MAGDALENA – SERRAMITJA
LA COMA – CAN REIXAC – CALDERS

18 de desembre de 2011

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Encara no s'ha editat la topogua del GR-177 (Ronda del Moianès, RdM) però els companys del Grup Excursionista Moianès Independent (GEMI) ens n'han fet arribar un esborrany que utilitzarem com a base per a les descripcions de les etapes. Per tal de comprovar l'estat de la senyalització i ajustar els horaris aquesta primera etapa es va anar a preparar.

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Moià. Plaça del Moianès (703 m). Pal indicador. Seguim el carrer Santa Magdalena fins la plaça del Colom. Tombem a l'esquerra pel carrer Sant Josep fins la plaça Sant Pere, on hi ha l'església de Sant Josep i una font. La RdM segueix pel carrer Sant Pere. Al final d'aquest carrer en una placeta es troba un pal indicador. Seguim direcció oest, esquerra, per una pista fins a la carretera de Manresa N-14-C.

0:24	0:24	1,615
------	------	-------

Carretera N-141-C (720 m). Es deixa una pista a la dreta i seguim la carretera uns 80 metres. Just abans d'arribar al pont sobre la riera de l'Om es troba un pal indicador. Seguim la pista asfaltada en direcció al camp de golf de Montbrú i Serramitja.

0:13	0:37	2,535
------	------	-------

Cruïlla Vilarjoan (754 m). Deixem a pista de la dreta que va a Vilarjoan i es continua per la pista principal.

0:04	0:41	2,795
------	------	-------

Bifurcació (759 m). Pal indicador. La pista de l'esquerra va a Mont-brú. Des d'aquest punt es pot veure una magnífica panoràmica de la vila de Moià. La pista ressegueix el camp de golf; en arribar al seu final s'acaba l'asfaltat. Per tota aquesta zona es poden observar uns bonics boscos de roures i alzines.

0:18 0:59 4,180

Serrat de la Gana (742 m). Es deixa a la dreta una pista que entra en un tancat que s'anomena el Serrat de la Gana.

0:15 1:14 5,045

Bifurcació (717 m). A la dreta trobem una fita de pedres i en un arbre veiem un indicador que ens adreça al **dolmen de Santa Magdalena** situat a uns 50 metres. Després de visitar el dolmen es continua per la mateixa pista gaudint d'unes belles vistes de Montserrat, Sant Llorenç del Munt i de la Vall de Marfà.

0:09 1:23 5,805

Bifurcació (698 m). A la dreta surt una pista que porta a l'ermita de Santa Magdalena a uns 200 metres que és privada i té tancat el seu accés.

0:07 1:30 6,120

Serramitja (700 m). Masia de Serramitja. El camí de la RdM transcorre per l'esquerra de la casa.

0:10 1:40 6,515

Bassa de Serramitja (672 m). Trobem la bassa seca que queda a l'esquerra del nostre sentit de marxa. Es pren el camí de l'esquerra que voreja la bassa direcció a la vall de Marfà. A mitja baixada es pot veure a la dreta una barraca de pedra seca.

0:06 1:46 6,825

Cruïlla (636 m). S'arriba a una cruïlla de camins i se segueix per la pista de l'esquerra. Magnífiques vistes de la masia de Serramitja i de la Vall de Marfà. Al fons de la vall es contempla sinuosa la riera formant diferents meandres. Espectacular visió de l'ermita de Sant Pere de Marfà sobre un penya-segat així com de la Datzira.

0:26 2:12 8,755

Bifurcació (553 m). Pal indicador. S'arriba a una pista que se segueix a la dreta paral·lela a la riera. A l'esquerra es pot observar la masia els Sors.

0:31 2:43 11,105

La Coma (512 m). Pal indicador. Al costat de la pista s'observa uns viviers abandonats. L'accés a la casa fortificada de la Coma i a l'ermita de la Mare de Déu del Consol es fa per un camí a la dreta. A l'esquerra surt una pista que porta als Gorgs Blaus punt de confluència amb el GR-3. La RdM segueix creua la pista abans esmentada i segueix pel camí direcció nord-oest.

0:04 2:47 11,430

Ermita i Casa fortificada (506 m). La RdM no va cap a la casa, però nosaltres i entrarem, (val la pena veure-la), després se segueix cap a l'entrada principal, per retrobar el camí que havíem deixat abans, i el seguim cap a la dreta en direcció nord-oest.

0:16 3:03 12,460

Bifurcació (497 m). Pal indicador. Pocs metres d'haver creuat la riera es deixa la pista principal que se segueix i es trenca a la dreta direcció nord. Es va remuntant el Serrat de la Tirolena amb grans llaçades tot passant pel costat d'una pedrera (Pedrera Jornet). Una mica més amunt, a la dreta, es pot gaudir d'unes boniques vistes de la Coma i el seu entorn així com d'una espectacular cinglera anomenada el Salt de l'Obaga Cerdana per on transcorre la riera de l'Om.

0:15 3:18 14,520

Bifurcació (590 m). Es deixa la pista i se segueix una a l'esquerra direcció nord-oest. Aquesta transcorre per un bosc de pins.

0:28 3:46 15,170

Bifurcació (621 m). Punt culminant serra Tirolena, amb pal indicador, es segueix cap a l'esquerra planejant

0:13 3:59 16,135

Bifurcació (633 m). En arribar a un camp de conreat es troba una pista i se segueix a la dreta direcció nord.

0:06 4:05 16,295

Bifurcació (648 m). S'arriba a un collet des d'on es pot veure Calders. Se segueix per la pista que caminem deixant un camí a la dreta.

0:06 4:11 16,860

Can Reixac (624 m). Boniques vistes de Montserrat i el Montcau. Es deixa la casa a l'esquerra i se segueix per la pista.

0:14 4:25 17,670

Urbanització La Calzina (590 m). Pal indicador. En arribar a unes cases es deixa la pista principal que ens portaria a la carretera N-141-C i es pren un corriol a l'esquerra que davalla entre uns matolls. Es va direcció Calders.

0:08 4:33 18,090

Bifurcació (571 m). Es deixa el caminet que va recte, per girar cap a la dreta i pujar per un sol pedregós. Més endavant passem per l'entrada del Trullars.

0:16 4:49 19,245

Carretera N-141-C (552 m). Pal indicador. Punt de confluència amb la variant GR-177-1 (que creua la carretera i es dirigeix als Rojans. **En aquest punt acabem l'etapa**. L'autocar ens esperarà a l'estació de servei que trobarem seguint la carretera cap a la dreta.

Equip de preparació (7/12/2011): Xavier Capdet, Josep M. Casas, Ramon Casas, Isidre Poch

MOIÀ

Moià limita al nord amb el municipi bagenc de l'Estany, a l'est amb els termes osonencs de Muntanyola i de Collsuspina, al sud amb els municipis del Vallès Oriental, de Castellcir i de Castellterçol, i amb el municipi bagenc de Monistrol de Calders i a l'oest amb els termes també bagencs de Calders, d'Avinyó i de Santa Maria d'Oló. A més de la vila de Moià, cap administratiu del terme, hi ha les urbanitzacions de Montjoia, de Montví de Baix i de Montví de Dalt.

El seu territori és solcat per molts torrents i rierols; els principals són el Torrent Mal (en part és el límit oriental), la riera del Gai, la de Moià o de Castellnou i la riera de Fontscalents i la riera de l'Om, tots tributaris de la riera de Marfà o Golarda, i el torrent de Rodors i el de Riu-sec o de Malrubí, tributaris de la Gavarresa que li marquen el límit nord-occidental.

Malgrat els trencalls i les fondalades que marquen aquests torrents i rieres, el seu terme presenta dos sectors ben definits: el ponentí amb notables plans, sobretot al llarg del sector que travessa la carretera de Manresa a Vic, i el sector nord, o àmbit de les antigues parròquies de Rodors i de Ferrerons, trencat i enlairat amb altituds superiors als 900 m, en especial al sector de Ferrerons. Marquen la divisió entre ambdós sectors la carenada que té com a punts culminants la Costa de Pol (1.022 m), el Grony de la Torre (959 m), Ferrerons (929 m), el serrat de Montví (952 m), el Castell de Clarà (800 m) i Vilaclara (612 m).

Aquestes altituds indiquen ja que el terme, com tot el Moianès, té una inclinació cap a ponent. El punt culminant és Puig-rodó, vers el sector nord-est, que té 1.057 m. La vila, emparada pel nord amb el puig de Salgot (852 m) i el de la Creu (832 m), que són prolongacions del serrat de Montví, té una altitud mitjana de 717 m.

La vila de Moià (717 m d'altitud) fou murada fins al segle XV i els vells documents i la topografia recorden el Portal Major o de Barcelona, el portal d'en Vila i els valls o fossats de les Poses i del Palau de Baix. Malgrat això, avui dia és difícil de veure a la vila de Moià cap element arquitectònic anterior al segle XVI, puix que tot, carrers i edificis, fou refet i ampliat als segles d'eufòria de la parairia de Moià, o sigui entre els segles XVI i XIX. Hi destaquen dos grans edificis: l'església parroquial de Santa Maria, amb el campanar de 52 m d'alçària, i el gran casal, amb traces inequívokes de convent, que s'assenta al capdamunt de la població.

L'església parroquial i arxiprestal de Santa Maria de Moià consta d'una gran nau, amb creuer, coronada per una cúpula, amb una treballada i elegant portada barroca al mur de ponent i una de més petita a la part nord que dona a la plaça del Mercat. El campanar, reformat el 1992, és de planta octagonal amb grans finestrals al pis de les campanes i amb una cornisa, sostinguda per atlants sobre seu, que té una gran barana amb poms i arcuacions i cimbori d'arcs lleugers sobre seu. El temple, servit per una comunitat de preveres i beneficiats, constituïda al llarg del segle XVI i que arriba a

comptar amb un nombre de trenta beneficiaris de patronat de gent de la vila, es va començar el 1674 i es va acabar el 1722.

Darrere l'església es va construir a continuació un ample cambril per a la Mare de Déu de la Misericòrdia, ornat de relleus barrocs i profusió de quadres. La guerra civil de 1936-39 va malmetre tots els antics altars i només se'n van salvar algunes peces, entre les quals una valuosa taula de pintura gòtica i alguns antics sarcòfags, en especial un de blasonat de la família Planella, a la gran capella del Santíssim.

El convent col·legi dels Escolapis és el primer que va fundar a la península Ibèrica, el 1683, l'orde fundat per sant Josep de Calassanç a Roma el 1617.

El convent de Moià, abans noviciat de l'orde, continua com a col·legi. És un gran edifici quadrat amb una església barroca i un petit claustre interior. El 1839 fou convertit en fortí contra les tropes carlines del comte d'Espanya i en ésser pres hi hagué una gran matança de moianesos i fou destruït. Es restaurà i s'obrí de nou a partir del 1854 gràcies al benefactor Jaume Torrents. Altres edificis religiosos que té, o tingué, la vila són la capella de Sant Josep erigida el 1620 i la de Sant Sebastià, destruïda el 1939 i que era situada a la placeta que ara hi ha davant la casa de la vila. Un monument amb un bust del sant recorda l'indret.

Entre els edificis civils es destaca la casa pairal dels Casanova, de la família del gran patrici català Rafael Casanova, heroi de l'Onze de Setembre de 1714. Procedien del Mas Casanova de la Torre del municipi de Moià i parròquia de Collsuspina, que el 1651 van comprar la Casa Pairal de Moià, ampliada amb dues cases veïnes. És un gran casal amb elements dels segles XVI-XVIII, que manté una notable decoració barroca i que la família Casanova cedí a la vila com a seu del Museu Comarcal de Moià.

També és notable la propietat noucentista del patrici Jaume Coma i Passarell, on és la Casa de Cultura; el seu gran jardí es convertí en el Parc Municipal Francesc Viñas, amb un monument al tenor, obra de l'escultor Josep Clarà, i un monòlit al propietari primer de la finca. Al sector de la Costa de la Creu, també hi ha un jardí botànic de propietat privada on es poden trobar totes les espècies de plantes vegetals i medicinals del Moianès.

Els vells carrerons de la vila i la plaça, en part porticada, tenen molts altres edificis notables, com el Casal Parroquial, antic palau de l'administració de la sotsvegueria, el Casal del Gremi, de la plaça de Colom, que recorda l'esplendor industrial de la vila, Ca l'Andreu o la Casa Dalmau Casasses, bonic edifici neoclàssic, l'antic hospital fundat al segle XIII i que des del 1858 fins als temps moderns fou casa de la vila, els antics casals de gent benestant convertits ara en rectoria o casa de la vila, etc. L'any 2001 fou enderrocat el casal Cerdanyà, jutjat comarcal en temps de Ferran VII i de la regència de Maria Cristina. Hi ha també edificis notables d'èpoques properes, com l'Hostal del Remei o algunes torres modernistes i d'estils més eclèctics, fruit de l'estiueig que l'estada del tenor Francesc Viñas, fill de la vila, va potenciar.

Al terme de Moià hi ha moltes masies antigues, grans casals i capelles. És notable, prop de la població, el Saiol Comdal amb aspecte de gran casa senyorial. També és remarcable el Masot, gran mas setcentista, amb torrella central i capella de la Mare de Déu de Loreto, el mas Bussanya amb la capella de Sant Jacint, el mas de la Moretona, altres grans masos com Casagemes, Vilarjoan, el Prat, la Granoia, la Coma, Montbrú, Serramitja, la Franquesa i la Gònima.

Entre les capelles antigues importants hi ha la de Sant Jaume de la Coma, existent ja el 1063 i refeta el 1683, la capella ermitana de Santa Magdalena, prop del mas Serramitja, dalt una carenada, existent al segle XIII i refeta al XVIII, i prop de l'actual cementiri, la capella de la Mare de Déu del Reimei, obra del segle XVII.

El terme de Moià té encara la cova del Toll, la de les Toixoneres, la Tuta, i dòlmens com el de Puigrodó .

CALDEERS

Calders limita al nord amb els termes d'Artés i Avinyó, a l'est amb Moià i Monistrol de Calders, al sud amb Talamanca, i a l'oest amb Navarces. La demarcació de Calders té una disposició allargada.

Com que el Moianès és un altiplà inclinat vers el Llobregat, l'altitud màxima del terme, 661 m, s'assoleix al sector est, mentre que a l'indret del Llobregat és de 240 m. Les seves aigües s'escorren vers la riera de Calders, que es forma a Monistrol de Calders amb les rieres moianeses de Marfà o Golar-da i de Sant Joan i que s'uneix al Llobregat a Navarces. A la part de migdia del poble s'obre la vall de la riera de Calders, que és la que centra geogràficament el terme vers ponent. És una vall de pendents sovint suaus i formant planes.

El terme comprèn, a més del poble de Calders, cap administratiu, el llogaret de Viladecavalls (anomenat també Viladecavalls de Calders o Sant Pere de Viladecavalls), la urbanització de la Guàrdia i diversos masos.

El poble de Calders (552 m) és situat en un esperó de la serra que separa les valls de les rieres de Calders i de Malrubí, cosa que li dona una posició encastellada. El castell de Calders i l'església de Sant Vicenç en són els seus monuments més destacats.

La parròquia de Sant Vicenç de Calders, església renovada al segle XVII, bé que encara amb algun element romànic, va donar origen a la població. L'església fou restaurada el 1992, ja que la volta de la nau central era força malmesa. L'antiga parròquia de Sant Pere de Viladecavalls i el llogaret de Viladecavalls de Calders és situat a tocar de la riera de Calders, així com la Colònia Jorba.

La resta del terme és format per grans masies, algunes de molts centenars d'anys d'història. Entre aquestes destaca la casa de la Grossa o la Grossa de Calders; Sant Amanç; l'antiquíssima Vilaterçana; Trullars; el Mas Serra, una casa pairal d'antics carlins, que guarda la cambra i records de quan s'hi va allotjar Blanca de Borbó de la família del precedent carlí; el mas de la Guàrdia, centre de la urbanització a la qual dona nom; el mas del Canadell, que té a prop seu l'antiga capella de Sant Salvador de Canadell; el mas de les Tàpies; la Torrecabota; i els masos de l'Angle, l'Estrada, els Erols, el Vintró (en ruïnes), Comelles, la Mira, Rubió, el Manganell, el Soler, l'Arola, Serramelera, l'Oller, el Molí del Castell, el Vilà, Reixac, Mont-ros i les Quingles, entre d'altres.

BIBLIOGRAFIA

** GR-177. La Ronda del Moianès. Grup Excursionista Moianès Independent.

** Institut cartogràfic de Catalunya

<http://www.icc.cat/>

** Enciclopèdia Catalana

<http://www.enciclopedia.cat/>

Agustí Poch, desembre 2011

Restaurants de Moià

Als voltants de la plaça Colom:

Bar el Petit Celler

Restaurant el Colom, 938300556

Bar restaurant Catia, c/Comerç 5, 938301230

Restaurant Padrisa, c/Comerç 16, 938300123

Restaurant Sant Sebastià, c/Sant Sebastià, 938301440

A la carretera de Manresa:

Bar Montaña, cruïlla carretera Barcelona Manresa

Restaurant La Tasca, cruïlla carretera Barcelona Manresa, 938208380

Bar el Jardinet, carretera de Manresa prop de plaça Moianès

Restaurant “No Ho Se”, carretera de Manresa prop de plaça Moianès

